

EUROOPA KOHTU OTSUS (esimene koda)

17. märts 2016

Eelotsusetaotlus – Maksustamine – Käibemaks – Direktiiv 2006/112/EÜ – Artikli 135 lõike 1 punkt a – Maksuvabastus kindlustusvaldkonnas – Mõisted kindlustustehingud ja „nendega seotud teenused, mida osutavad kindlustusmaaklerid ja kindlustusagendid“ – Nõuete lahendamise teenused, mida osutatakse kindlustusandja nimel ja tema eest

Kohtuasjas C-40/15,

mille ese on ELTL artikli 267 alusel Naczelny Sąd Administracyjny (kõrgeim halduskohus, Poola) 19. novembri 2014. aasta otsusega esitatud eelotsusetaotlus, mis saabus Euroopa Kohtusse 2. veebruaril 2015, menetluses

Minister Finansów

versus

Aspiro SA, endine BRE Ubezpieczenia sp. z o.o.

EUROOPA KOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president R. Silva de Lapuerta, kohtunikud A. Arabadjiev, J.-C. Bonichot, C. G. Fernlund (ettekandja) ja S. Rodin,

kohtujurist: J. Kokott,

kohtusekretär: ametnik K. Malacek,

arvestades kirjalikus menetluses ja 2. detsembri 2015. aasta kohtuistungil esitatut,

arvestades seisukohti, mille esitasid:

- Minister Finansów, esindajad: B. Rogowska-Rajda ning J. Kaute ja M. Lubiński,
- Aspiro SA, endine BRE Ubezpieczenia sp. z o.o., esindajad: maksunõustajad M. Szafarowska, T. Michalik ja M. Szychalski,
- Poola valitsus, esindajad: B. Majczyna ja K. Małkowska,
- Ühendkuningriigi valitsus, esindajad: L. Christie ja S. Brandon, keda abistas *barrister* E. Mitrophanous,
- Euroopa Komisjon, esindajad: L. Lozano Palacios ja M. Owsiany-Hornung,

olles 23. detsembri 2015. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Eelotsusetaotlus puudutab küsimust, kuidas tõlgendada nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi (ELT L 347, lk 1; edaspidi „käibemaksudirektiiv“), artikli 135 lõike 1 punkti a.

2 Taotlus on esitatud Minister Finansówi (rahandusminister) ja Aspiro SA, endine BRE Ubezpieczenia sp. z o.o. (edaspidi „Aspiro“) vahelises kohtuvaidluses, mis puudutab Aspiro poolt kindlustusseltsi nimel ja huvides osutatavatelt nõuete lahendamise teenustelt tasumisele kuuluva käibemaksu vabastuse kohta tehtavat eelotsust.

Õiguslik raamistik

Liidu õigus

3 Käibemaksudirektiivi artikli 135 lõike 1 punkt a sätestab:

„Liikmesriigid vabastavad käibemaksust järgmised tehingud:

a) kindlustus? ja edasikindlustustehingud, sh nendega seotud teenused, mida osutavad kindlustusmaaklerid ja kindlustusagendid.“

4 Artikli 135 lõike 1 punkt a vastab nõukogu 17. mai 1977. aasta kuuenda direktiivi 77/388/EMÜ kumuleeruvate käibemaksudega seotud liikmesriikide õigusaktide ühtlustamise kohta – ühine käibemaksusüsteem: ühtne maksubaas (EÜT L 145, lk 1; ELT eriväljaanne 09/01, lk 23), mille ta asendab, artikli 13 B osa punktile a.

5 Käibemaksudirektiivi artikli 135 lõike 1 punktid d ja f näevad maksuvabastuse ette kahte liiki tehingutele:

„d) hoiuste ja arvelduskontode, maksete, ülekannete, võlanõuete, tšekkide ja muude vabalt kaubeldavate maksevahenditega (välja arvatud võlgade sissenõudmisega) seotud tehingud, sealhulgas nendega kaasnev läbirääkimine;

[...]

f) tehingud, sealhulgas nendega kaasnev läbirääkimine, välja arvatud hoidmine ja haldamine, mis on seotud aktsiate, äriühingute ja ühenduste osakute, võlakirjade ning teiste väärtpaberitega, välja arvatud need, mis annavad kaupadele omandiõiguse või artikli 15 lõikes 2 nimetatud õigused ja väärtpaberid.“

Poola õigus

6 11. märtsi 2004. aasta käibemaksuseaduse (ustawa z dnia 11 marca 2004 o podatku od towarów i usług, 11.3.2004, Dz. U., 2011, nr 177, lk 1054, edaspidi „käibemaksuseadus“) artikli 43 lõike 1 punkt 37 on käesoleva kohtuasja asjaolude asetleidmise kuupäeval kohaldatavas redaktsioonis sõnastatud järgmiselt:

„Käibemaksust on vabastatud kindlustus? ja edasikindlustusteenused, vahendusteenused kindlustus? ja edasikindlustusteenuste osutamisel ning teenused, mida kindlustusandja osutab tema sõlmitud kindlustuslepingute raames teiste isikute nimel, välja arvatud kindlustus? ja edasikindlustuslepingute täitmisel omandatud õiguste võõrandamine.“

7 Selle seaduse § 43 lõige 13 sätestab:

„Maksuvabastust kohaldatakse ka teenusele, mis on lõike 1 punktis 7 ja punktides 37–41

nimetatud teenuse osa, kuid mis moodustab eraldiseisva terviku ja on lõike 1 punktis 7 ja punktides 37–41 nimetatud maksuvaba teenuse osutamisele iseloomulik ja selleks vältimatult vajalik.“

Põhikohtuasi ja eelotsuse küsimus

8 Aspiro, mis on Varssavis asuv äriühing, on käibemaksukohustuslane. Ta osutab kindlustusseltsiga sõlmitud lepingu alusel viimase nimel ja huvides kõiki nõuete lahendamise seotud teenuseid. Aspirole makstakse kindlaksmääratud tasu, mille suurus sõltub asjaomase kahju liigist.

9 Eelotsusetaotluse esitanud kohus täpsustab, et Aspiro ei ole kindlustusselts, ?maakler ega ?agent. Samas puudub tal vastutus kindlustusvõtjate ees. Nimetatud lepingu raames teostab ta 18 ülesannet, millest osad on delegeeritud välisele alltöövõtjale ning mille hulka kuuluvad:

- kahjuavalduste vastuvõtmine;
- kahjuavalduste salvestamine arvutisüsteemi ning nõuete lahendamise menetluse käigus kogutud teabe ajakohastamine;
- kindlustusjuhtumite põhjuste ja asjaolude väljaselgitamine, sealhulgas kindlustatud eseme ja kindlustusjuhtumi tekkimise koha uurimine; vajaliku dokumentatsiooni koostamine ning vajalike sammude astumine, et välja selgitada vastutus, kahju ja hüvitise suurus, ning muud kindlustusvõtjale osutatavad teenused;
- vajaliku kirjavahetuse pidamine klientidega, eeskätt kahjustatud isikutele/kindlustusvõtjatele teabe andmise kohustuse täitmine, samuti kirjavahetuse pidamine muude nõuete lahendamise menetluses osalevate üksustega;
- nõuete sisuline lahendamine, kogutud dokumentide kontrollimine ja sisuliste otsuste tegemine;
- tehniliste ja võimalike täiendavate ekspertiiside tegemine liikluskindlustusega hõlmatud kahjujuhtumite korral;
- fotode tegemine kahju ulatuse kujutamiseks;
- koopiate tegemine kahjuavalduse esitamiseks vajalikest dokumentidest;
- kõikide dokumentide ettevalmistamine, mis on vajalikud kahjuhüvitise nõude esitamiseks või muude teenuste osutamiseks;
- nõuetega seotud dokumentide arhiveerimine;
- teabe esitamine nõuete lahendamise ja tema õiguste kohta isikutele, kellel on kindlustuslepingu alusel õigus sellist teavet saada;
- menetluse (välja arvatud kohtumenetlus) läbiviimine kolmandate isikute suhtes;
- nõuete lahendamist puudutavate vaiete ja kaebuste läbivaatamine;
- õigustatud isikutele võimaluse andmine tutvuda kahjujuhtumi toimikutega;
- elektrooniliste maksekorralduste ja ülekannete ettevalmistamine;

- nõuete lahendamiseks seotud kirjade saatmine ja vastuvõtmine;
- teenusesaaja nõudel nõuete lahendamist puudutavate aruannete koostamine;
- muud toimingud, mis on vajalikud kindlustuslepinguga hõlmatud nõuete lahendamiseks ja on seotud eespool nimetatud toimingutega.

10 Aspiro esitas rahandusministrile taotluse eelotsuse saamiseks, et olla kindel, kas käibemaksuseaduse kohaselt on tema osutatavad nõuete lahendamise teenused maksust vabastatud.

11 Aspiro sõnul on tema teenused, mida ta osutab volituse alusel kindlustusseltsi nimel ja huvides, Poola õiguse mõttes kindlustustehingud. Need moodustavad eraldiseisva terviku, mis on selle kindlustusseltsi tegevusega täielikult seotud ja selleks vältimatult vajalikud ning neil puudub omaette eesmärk. Aspiro leiab, et need tehingud kujutavad endast ühekordset kompleksset teenuste osutamist, mis peaks olema maksust täielikult vabastatud.

12 Rahandusminister nõustus oma 31. augusti 2012. aasta eelotsuses Aspiro seisukohaga vaid osaliselt. Ta leidis, et üksnes viies tehingute kategooria, nimelt nõuete sisuline lahendamine, mis hõlmab asjaomaste dokumentide analüüsimist ja otsust selle üle, kas kindlustus katab juhtumit, kujutab endast kindlustustehingut. Ta leidis, et muud Aspiro teenused on küll seotud nõuete lahendamise, kuid ei kujuta endast kindlustustehinguid. Nimetatud ministri sõnul ei kohaldata neile seetõttu ka maksuvabastust, kuna tegemist on tehniliste ja haldusalaste tehingutega, mida võib teha muudes valdkondades kui kindlustusteenused.

13 Aspiro vaidlustas eelotsuse Wojewódzki Sąd Administracyjny w Warszawie's (Varssavi vojevoodkonna halduskohus). Viimane rahuldas kaebuse ja tühistas eelotsuse, leides, et Poola seadusandja nägi ette laiema maksuvabastuse kohaldamisala kui see, mis on ette nähtud käibemaksudirektiivis ning otsustas, et rahandusministril ei olnud õigust tugineda maksumaksja vastu selle direktiivi rangemale sõnastusele.

14 Rahandusminister esitas selle otsuse peale kassatsioonkaebuse.

15 Kuna Naczelny Sąd Administracyjny (kõrgeim halduskohus) oli kahtlusi seoses küsimusega, kas selline säte nagu käibemaksuseaduse § 43 lõige 13 laiendab väärt käibemaksudirektiivi artikli 135 lõike 1 punkti a sätteid ja kas selliseid teenuseid, mida osutab Aspiro, võib maksust vabastada, otsustas ta menetluse peatada ja esitada Euroopa Kohtule järgmise eelotsuse küsimuse:

„Kas käibemaksudirektiivi artikli 135 lõike 1 punkti a tuleb tõlgendada nii, et viidatud sättes ette nähtud maksuvabastus laieneb sellistele teenustele nagu käesolevas kohtuasjas käsitletavat teenust, mida osutab kindlustusseltsile kolmas isik kindlustusandja nimel ja huvides, kusjuures kolmandal isikul puudub kindlustusvõtjaga õiguslik suhe?“

Eelotsuse küsimuse analüüs

Vastuvõetavus

16 Aspiro väidab, et põhikohtuasjas tõusetub üksnes siseriikliku õiguse tõlgendamise probleem ja see ei puuduta liidu õigust. Äriühingu sõnul ei ole esitatud küsimus kohtuvaidluse lahendamisel asjassepuutuv ja on seetõttu vastuvõetamatu. Aspiro lisab, et isegi eeldusel, et käibemaksuseaduse § 43 lõige 13 nägi ette täiendava maksuvabastuse, mida käibemaksudirektiivi artikli 135 lõike 1 punktis a ei ole sätestatud, ei saa ametiasutused eraisiku suhtes kohaldada selle

direktiivi rangemaid sätteid.

17 Seoses sellega tuleb meenutada, et ELTL artiklis 267 sätestatud Euroopa Kohtu ja siseriiklike kohtute vahelise koostöö raames on üksnes asja menetleval ja selle lahendamise eest vastutaval siseriiklikul kohtul kohtuasja eripära arvesse võttes õigus hinnata eelotsuse vajalikkust asjas otsuse langetamiseks ning Euroopa Kohtule esitatavate küsimuste asjakohasust. Seega juhul, kui küsimused puudutavad liidu õiguse tõlgendamist, on Euroopa Kohus põhimõtteliselt kohustatud tegema eelotsuse. Siseriikliku kohtu esitatud eelotsuse küsimuse saab Euroopa Kohus jätta läbi vaatamata vaid siis, kui on ilmne, et liidu õigusnormi tõlgendamine, mida siseriiklik kohus palub, ei ole mingil viisil seotud põhikohtuasja faktiliste asjaolude või esemega, või ka juhul, kui probleem on oletuslik või kui Euroopa Kohtule ei ole teada vajalikke faktilisi või õiguslikke asjaolusid, et anda talle esitatud küsimustele tarvilik vastus (vt kohtuotsused *PreussenElektra*, C-379/98, EU:C:2001:160, punktid 38 ja 39, ning *Melki ja Abdeli*, C-188/10 ja C-189/10, EU:C:2010:363, punkt 27 ja seal viidatud kohtupraktika).

18 Käesolevas asjas tuleb meenutada, et siseriikliku kohtu ülesanne on tõlgendada siseriiklikku õigust, arvestades võimalikult suures ulatuses liidu õigust (vt eelkõige kohtuotsus *Pfeiffer jt*, C-397/01–C-403/01, EU:C:2004:584, punkt 113) ja antud juhul käibemaksudirektiivi. Kuna see kohus uurib sellise siseriikliku sätte ulatust, mille kohaldamisele tuginetakse põhikohtuasja vaidluse raames ja millega võeti üle käibemaksudirektiiv, siis ei ole ilmne, et Euroopa Kohtule esitatud küsimus selle üle, kuidas tuleks seda direktiivi tõlgendada, oleks asjassepuutumatu.

19 Seega on eelotsuse küsimus vastuvõetav.

Sisulised küsimused

20 Kõigepealt tuleb meenutada, et käibemaksudirektiivi artikli 135 lõikes 1 loetletud maksuvabade tegevusalade määratlust tuleb tõlgendada täht-tähelt, kuna viimati nimetatud on erandid üldpõhimõttest, mille kohaselt maksustatakse käibemaksuga iga teenus, mille maksukohustuslane on tasu eest osutanud (vt kohtuotsus *BG Leasing* C-224/11, EU:C:2013:15, punkt 56).

21 Sellele küsimusele vastamiseks tuleb analüüsida, kas nõuete lahendamine, millega tegeleb *Aspiro*, hõlmab „kindlustustehingute“ tegemist või on käsitatav kui „nendega seotud teenused“, mida osutavad kindlustusmaaklerid ja kindlustusagendid“ käibemaksudirektiivi artikli 135 lõike 1 punkti a mõttes.

22 Esiteks tuleb meenutada, et mõistet „kindlustustehing“ iseloomustab üldarusaadavalt asjaolu, et kindlustusjuhtumi korral võtab kindlustusandja kindlustusvõtja riski üle ja osutab kindlustuspreemia ettemakse eest teenust, mis on lepingu sõlmimise ajal kokku lepitud (kohtuotsused *CPP*, C-349/96, EU:C:1999:93, punkt 17, ja *Taksatorringen*, C-8/01, EU:C:2003:621, punkt 39).

23 Euroopa Kohus täpsustas, et kuuenda direktiivi artikli 13 B osa punktis a kasutatud mõiste „kindlustustehingud“ ei käsitle mitte üksnes kindlustusandjate endi tegevust ning on üldjuhul piisavalt lai, et hõlmata riskide kindlustamist maksukohustuslase poolt, kes ise ei ole kindlustusandja, kuid kes pakub grupikindlustuse raames sellist kindlustust, kasutades kindlustusandja teenuseid, kes võtab kindlustatud riski üle. Sellised tehingud hõlmavad kindlustusandja ja isiku, kelle riske kindlustatakse, st kindlustusvõtja vahelist lepingulist suhet (vt kohtuotsus *Taksatorringen*, C-8/01, EU:C:2003:621, punktid 40 ja 41).

24 Antud asjas ei ole teenuseosutaja Aspiro ise kindlustusvõtja ees kohustatud viimasele tagama riski katmist ega ole kindlustusvõtjaga lepinguliselt kuidagi seotud.

25 Järelikult, olgugi et kõnealune nõuete lahendamise teenus, mida on kirjeldatud eelotsusetaotluses, kujutab endast kindlustustehingu olulist osa, kuna hõlmab antud juhul vastutuse ja kahjusumma tuvastamist, samuti otsust maksta kindlustusvõtjale hüvitist või sellest keelduda, tuleb siiski sedastada, et see teenus, mida osutatakse kindlustusvõtjale, ei saa endast kujutada kindlustustehingut käibemaksudirektiivi artikli 135 lõike 1 punkti a mõttes.

26 Lisaks toetab seda tõdemust vajadus, mida on meenutatud käesoleva kohtuotsuse punktis 20, tõlgendada üldise käibemaksusüsteemi erandeid täht-tähele.

27 Nimetatud tõdemust ei kõiguta Aspiro ja Poola valitsuse argument, mille kohaselt tuleks kindlustustehingute maksustamist kõrvutada finantstehingute käibemaksuga maksustamisega. Nimetatud äriühingu sõnul peaks nõuete lahendamise teenused, kuna neil on kindlustustehingus keskne roll, ja olgugi et nad moodustavad eraldiseisva terviku, olema sarnaselt finantsteenuste puhul leitud lahendusele, käibemaksudirektiivi artikli 135 lõike 1 punkti a kohaselt maksust vabastatud. Seda analüüsi toetab komisjoni poolt 28. novembril 2007 esitatud ettepanek: nõukogu direktiiv, millega muudetakse kindlustus? ja finantsteenuste käsitlemist direktiivis 2006/112 [COM(2007) 747 lõplik].

28 Euroopa Kohus on finantsasutusi käsitlevas otsuses leidnud, et kui osutatavad teenused, milleks nimetatud otsuse puhul on teatavad infotehnoloogia-alased teenused, moodustavad põhiosas eraldiseisva terviku ja täidavad käibemaksudirektiivi artikli 135 lõike 1 punktides d ja f kirjeldatud finantsteenustele ainuomaseid ja olulisi funktsioone, kohaldatakse neile selles sättes ette nähtud maksuvabastust (vt selle kohta kohtuotsus SDC, C-2/95, EU:C:1997:278, punkt 66).

29 Samas on Euroopa Kohus leidnud, et kindlustustehingute puhul ei saa analoogiast lähtuda, viidates käibemaksudirektiivi artikli 135 lõike 1 punkti a, mis käsitleb kindlustustehinguid sõna otseses mõttes, ja selle direktiivi artikli 135 lõike 1 punktide d ja f, mis on „seotud“ konkreetsete pangatehingutega, erinevale sõnastusele (vt selle kohta kohtuotsus Taksatorringen, C-8/01, EU:C:2003:621, punkt 43).

30 Pealegi, kuna nõukogu ei võtnud vastu käesoleva kohtuotsuse punktis 27 viidatud 2007. aasta direktiivi ettepanekut, on see kehtiva õiguse tõlgendamise seisukohalt igal juhul täiesti asjakohatu ega saa seetõttu põhjendada käibemaksudirektiivi artikli 135 lõike 1 punkti a tõlgendamist viisil, mis põhineb analoogia alusel selle direktiivi artikli 135 lõike 1 punktide d ja f tõlgendamisel.

31 Lisaks tuleb märkida, et neutraalse maksustamise põhimõte ei lükka ümber tõdemust, milleni jõuti käesoleva kohtuotsuse punktis 25. Nagu märkis kohtujurist oma ettepaneku punktis 28, ei võimalda see põhimõte laiendada maksuvabastuse kohaldamisala, kui see ei ole nii ühemõtteliselt sätestatud. Nimetatud põhimõte ei ole ka mitte esmase õiguse norm, mis võimaldab kindlaks määrata maksuvabastuse kehtivust, vaid tõlgendamispõhimõte, mida tuleb kohaldada paralleelselt põhimõttega, mille kohaselt tuleb maksuvabastusi tõlgendada täht-tähele (vt selle kohta kohtuotsus Deutsche Bank, C-44/11, EU:C:2012:484, punkt 45).

32 Järgmisena tuleb analüüsida küsimust, kas põhikohtuasjas kõnealused teenused kujutavad endast „[kindlustustehingutega] [...] seotud teenuse[i]d, mida osutavad kindlustusmaaklerid ja kindlustusagendid“ ning mida võib seetõttu maksust vabastada.

33 Esiteks, mis puudutab mõistet „[kindlustustehingutega] seotud teenused“, siis tuleb märkida,

nagu ka kohtujurist oma ettepaneku punktis 31 mainis, et mõiste „seotud teenused“ on väga lai ja võib hõlmata põhimõtteliselt kõiki teenuseid, mis on seotud kindlustusega ning eriti nõuete lahendamise, mis moodustab kindlustustegevuse ühe põhiosa.

34 Teiseks, seoses tingimusega, mille kohaselt peavad asjaomaseid teenuseid osutama „kindlustusmaaklerid ja kindlustusagendid“, tuleb kontrollida, kas sellise teenuseosutaja nagu Aspiro tegevuse puhul, mis seisneb nõuete lahendamises kindlustusseltsi nimel ja huvides, võib lähtuda sellest, et neid teenuseid osutavad kindlustusmaaklerid ja kindlustusagendid.

35 Selles osas ei ole määrav asjaolu, et eelotsusetaotluse esitanud kohtu kirjeldatud asjaolude kohaselt ei ole Aspiro kindlustusmaakler ega kindlustusagent. Selle äriühingu formaalne laad ei ole piisav otsustamiseks, kas tema tegevus kuulub maksuvabastuse kohaldamisalasse või mitte.

36 Nagu Euroopa Kohus on oma varasemas otsuses juba leidnud, tuleb analüüsida kõnealuste teenuste sisu (vt selle kohta kohtuotsused Arthur Andersen, C?472/03, EU:C:2005:135, punkt 32; Abbey National, C?169/04, EU:C:2006:289, punkt 66, ja J.C.M. Beheer, C?124/07, EU:C:2008:196, punkt 17).

37 Sisu analüüsimiseks peavad olema täidetud kaks tingimust. Esiteks peab teenuseosutaja olema seotud kindlustusandja ja kindlustusvõtjaga (kohtuotsus Taksatorringen, C?8/01, EU:C:2003:621, punkt 44). See seos võib olla ka kaudne, kui teenuseosutaja on kindlustusmaakleri või kindlustusagendi alltöövõtja (vt selle kohta kohtuotsus J.C.M. Beheer, C?124/07, EU:C:2008:196, punkt 29). Teiseks, tema tegevus peab hõlmama kindlustusagendile omaseid kesksed tegureid nagu klientide otsimine ja nende kokkuviiimine kindlustusandjaga (vt selle kohta kohtuotsus Arthur Andersen, C?472/03, EU:C:2005:135, punktid 33 ja 36).

38 Esimene tingimus on sellise teenusosutaja nagu Aspiro puhul täidetud. Aspiro on nimelt otseselt seotud kindlustusseltsiga, kuna tegutseb viimase nimel ja huvides ning ta on kindlustusjuhtumite uurimise ja menetlemise raames kindlustusvõtjaga kaudselt seotud.

39 Seevastu teise tingimuse puhul, mis puudutab teenuste osutamist kindlustusagentide ja kindlustusmaaklerite või nende alltöövõtjate poolt, peavad need teenused olema seotud kindlustusagendi või kindlustusmaakleri töö olemusega, milleks on klientide otsimine ja nende kokkuviiimine kindlustusandjaga kindlustuslepingute sõlmimise eesmärgil (vt muu hulgas kohtuotsused Taksatorringen, C?8/01, EU:C:2003:621, punkt 45; Arthur Andersen, C?472/03, EU:C:2005:135, punkt 36, ja J.C.M. Beheer, C?124/07, EU:C:2008:196, punkt 18). Mis puudutab alltöövõtjat, siis tuleb märkida, et viimane osaleb kindlustuslepingute sõlmimises (vt selle kohta kohtuotsus J.C.M. Beheer, C?124/07, EU:C:2008:196, punktid 9 ja 18).

40 Ent tegevus, mis seisneb nõuete lahendamises sellise kindlustusandja nimel ja huvides, nagu on arutusel põhikohtuasjas, ei ole kuidagi seotud potentsiaalsete klientide otsimisega ja nende kokkuviiimisega kindlustusandjaga kindlustuslepingute sõlmimise eesmärgil.

41 Järelikult „teenused, mida osutavad kindlustusmaaklerid ja kindlustusagendid“ direktiivi 2006/112 artikli 135 lõike 1 punkti a tähenduses, ei hõlma sellist tegevust.

42 Sarnaselt teenustele, mis olid kõne all kohtuotsuse Arthur Andersen (C?472/03, EU:C:2005:135) aluseks olnud asjas, tuleb sellise teenusosutaja nagu Aspiro osutatavaid nõuete lahendamise teenuseid käsitada kui kindlustusseltside tegevuste jagamist, mitte kui teenuste osutamist kindlustusagendi poolt (vt selle kohta kohtuotsus Arthur Andersen, C?472/03, EU:C:2005:135, punkt 38).

43 Neil asjaoludel ei ole vaja viidata, nagu seda tegi Ühendkuningriigi valitsus, mõistele

„kindlustusvahendus“, mida on nimetatud Euroopa Parlamendi ja nõukogu 9. detsembri 2002. aasta direktiivi 2002/92 kindlustusvahenduse kohta (EÜT 2003, L 9, lk 3; ELT eriväljaanne 06/04, lk 330) artikli 2 punktis 3, ega nõukogu 13. detsembri 1976. aasta direktiivi 77/92/EMÜ kindlustusagentide ja kindlustusmaaklerite (ex ISIC rühm 630) tegevuse puhul asutamisvabaduse ja teenuste osutamise vabaduse kasutamist hõlbustavate meetmete ja eelkõige selle tegevusega seonduvate üleminekumeetmete kohta (EÜT 1977, L 26, lk 14), mille direktiiv 2002/92 asendas, artikli 2 lõikes 1 viidatud kindlustusmaaklerite ja kindlustusagentide tegevuse mõistetele. Nagu kohtujurist oma ettepaneku punktis 46 märkis, on nende direktiivide eesmärk aidata kaasa asjaomaste teenuste vabale liikumisele Euroopa Liidus ning neil on teistsugune eesmärk kui käibemaksudirektiivil. Kõnealuseid määratlusi ei saa niisiis sellistena kasutada selleks, et määrata käibemaksust vabastatud tehingute kohaldamisala kindlaks käibemaksudirektiivi raames.

44 Sellest tuleneb, et pelgalt nõuete lahendamise üleandmine kolmandale isikule, kui sellise delegeerimisega ei kaasne potentsiaalsete klientide otsimist ja nende kokkuviiimist kindlustusandjaga kindlustuslepingute sõlmimise eesmärgil, ei ole käibemaksust vabastatud tegevus.

45 Kõikide eelnevate kaalutluste põhjal tuleb eelotsuse küsimusele tuleb vastata, et käibemaksudirektiivi artikli 135 lõike 1 punkti a tuleb tõlgendada nii, et sellised nõuete lahendamise teenused, nagu on kõne all põhikohtuasjas, mida osutab kolmas isik kindlustusseltsi nimel ja huvides, ei kuulu selles sättes ette nähtud maksuvabastuse kohaldamisalasse.

Kohtukulud

46 Kuna põhikohtuasja poolte jaoks on käesolev menetlus eelotsusetaotluse esitanud kohtus poolelioleva asja üks staadium, otsustab kohtukulude jaotuse siseriiklik kohus. Euroopa Kohtule seisukohtade esitamisega seotud kulusid, välja arvatud poolte kohtukulud, ei hüvitata.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (esimene koda) otsustab:

Nõukogu 28. novembri 2006. aasta direktiivi 2006/112/EÜ, mis käsitleb ühist käibemaksusüsteemi, artikli 135 lõike 1 punkti a tuleb tõlgendada nii, et sellised nõuete lahendamise teenused, nagu on kõne all põhikohtuasjas, mida osutab kolmas isik kindlustusseltsi nimel ja huvides, ei kuulu selles sättes ette nähtud maksuvabastuse kohaldamisalasse.

Allkirjad